

Projekt

z dnia 12 maja 2021 r.

Zatwierdzony przez

UCHWAŁA NR XXVII/...../2021

RADY POWIATU SEJNEŃSKIEGO

z dnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia „Powiatowego Programu Profilaktycznego
w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych
w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Rodzinie
w Powiecie Sejneńskim na lata 2021-2025”**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 920) oraz art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218, poz. 956), Rada Powiatu Sejneńskiego uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się „Powiatowy Program Profilaktyczny w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Rodzinie w Powiecie Sejneńskim na lata 2021-2025” stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Sejneńskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Ryszard Grzybowski

Załącznik

Do Uchwały Nr XXVII/151/2021

Rady Powiatu Sejneńskiego

z dnia 21 maja 2021 roku

**POWIATOWY PROGRAM PROFILAKTYCZNY
W ZAKRESIE PROMOWANIA I WDRAŻANIA
PRAWIDŁOWYCH METOD WYCHOWAWCZYCH
W STOSUNKU DO DZIECI
W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE
W POWIECIE SEJNEŃSKIM NA LATA 2021-2025**

Sejny 2021

I. Wstęp

Podstawą opracowania Powiatowego Programu Profilaktycznego w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Rodzinie jest art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.).

Rodzina jest podstawowym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka. To naturalna grupa społeczna opierająca się na wzajemnych więzach oraz pokrewieństwie. W rodzinie zaspokajane są potrzeby członków rodziny, zarówno dorosłych, jak i dzieci. Środowisko rodzinne w rozwoju dzieci odgrywa bardzo ważną rolę. To w nim dziecko uczy się wzorców zachowań i więzi, które stanowią podstawę relacji interpersonalnych w dorosłym życiu. Pozytywne doświadczenia, jakie dziecko doświadczy w środowisku rodzinnym, przekładają się na lepsze relacje z innymi ludźmi. Rodzice stanowią dla dziecka pewien wzorzec do naśladowania. Brak odpowiednich umiejętności rodzicielskich często wiąże się z nieprawidłowym wychowaniem. Na umiejętności wychowawcze, a tym samym na metody postępowania z dzieckiem wpływ mogą mieć warunki oraz środowisko w jakich dorastali rodzice. Sposób wychowywania zależy też od wieku, płci, temperamentu, a także możliwości rozwojowych dziecka. Na funkcjonowanie rodziny wpływają także czynniki związane z sytuacją rodziny, ich zasobami materialnymi i źródła stresu. Duży wpływ na kształtowanie się dorastających dzieci mają negatywne zjawiska społeczne jak bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia. Wszystko to może powodować frustracje i napięcia w rodzinie, czego bezpośrednim skutkiem mogą być nieprawidłowe postawy i metody wychowawcze, a w efekcie stosowanie przemocy w rodzinie. Przemoc domowa to działanie lub zaniechanie, dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w życie lub zdrowie (fizyczne bądź psychiczne), powodujące u nich szkody lub cierpienie. Przemoc objawia się najczęściej w czterech wymiarach:

- *przemoc fizyczna,*
- *przemoc psychiczna,*
- *nadużycie seksualne,*
- *zaniedbywanie.*

Dlatego też niezbędne jest wspieranie rodziny w pełnieniu przez nią funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez działania profilaktyczne. Zaplanowane w Programie działania są kontynuacją zadań podejmowanych w ramach realizacji wcześniej uchwalonego „Powiatowego Programu Profilaktycznego w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Rodzinie w Powiecie Sejneńskim na lata 2016-2020”.

Celem głównym Programu jest zmniejszenie skali przemocy w rodzinie w Powiecie Sejneńskim poprzez wspieranie i podejmowanie działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy, w szczególności w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Program realizowany będzie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sejnach we współpracy z innymi jednostkami samorządowymi oraz organizacjami społecznymi z terenu powiatu. W Programie tym zawarto m.in. cele i zadania Programu, wskazano adresatów i realizatorów. Ponadto określono w nim również źródła finansowania, przewidywane efekty realizacji, a także określono procedury monitorowania i ewaluacji Programu. Założenia Programu są spójne z potrzebami i działaniami zawartymi w „Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sejneńskim na lata 2021 – 2025.”

II. Podstawa prawna programu

1. **Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.)** według art. 2 ust. 1 „Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby i możliwości”, oraz ust. 2 „Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi, pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi”.

2. **Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.)** w art. 3 ust. 1 wprowadza: „Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (...), w

zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej”.

3. **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218), która jest podstawą prawną niniejszego Programu**, nakłada na samorząd powiatowy, zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt. 2 „opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie”.

Z powyższych aktów prawnych wynika potrzeba skonstruowania i wdrożenia w życie programu profilaktycznego, który będzie miał na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

III. Cele programu i zadania

Cel główny: zmniejszenie skali przemocy w rodzinie w Powiecie Sejneńskim poprzez wspieranie i podejmowanie działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy, w szczególności w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie.

Zadania:

- rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, plakatów) z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych do mieszkańców powiatu w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie,
- rozpowszechnienie informacji o instytucjach placówkach, organizacjach pozarządowych działających na rzecz pomocy dziecku, rodzinie i przeciwdziałających przemocy.

2. Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy w zakresie kompetencji i umiejętności wychowawczych, rozwiązywania kryzysów oraz poprawy relacji w rodzinach dotkniętych i zagrożonych przemocą domową.

Zadania:

- organizowanie specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcia dla rodzin dotkniętych oraz zagrożonych przemocą domową w tym:

- *poradnictwa psychologicznego,*
- *poradnictwa rodzinnego,*
- *poradnictwa prawnego,*
- *pracy socjalnej,*

- nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,

- organizowanie warsztatów, szkoleń, pogadanek dotyczących prawidłowych metod wychowawczych.

3. Propagowanie właściwych postaw rodzicielskich, metod i form wychowawczych w społeczności lokalnej.

Zadania:

- opracowanie i rozpropagowanie materiałów (ulotek, broszur, plakatów) wśród społeczności lokalnej na temat pozytywnych postaw i metod wychowawczych,

- organizacja inicjatyw integracyjno edukacyjnych dla środowisk zagrożonych przemocą w rodzinie,

- rozwój i upowszechnianie form spędzania wolnego czasu bez przemocy oraz w warunkach sprzyjających wzmacnianiu więzi rodzinnych.

IV. Adresaci i realizatorzy programu

Powiatowy Program Profilaktyczny w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Rodzinie w Powiecie Sejneńskim na lata 2021-2025 skierowany jest do:

- rodzin doświadczających przemocy w rodzinie – ofiar przemocy domowej, zwłaszcza dzieci oraz sprawców przemocy domowej,
- rodzin i dzieci zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- przedstawicieli instytucji oraz służb wspierających dziecko i rodzinę oraz działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
- społeczności lokalnej.

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sejnach we współpracy z instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi z terenu powiatu sejneńskiego działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym m. in.:

- Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Komenda Powiatowa Policji w Sejnach,
- placówki oświatowe (szkoły, przedszkola),
- kuratorzy zawodowi i społeczni,
- organizacje społeczne.

Program realizowany będzie w latach 2021-2025 w ramach potrzeb oraz możliwości finansowych realizatora.

V. Przewidywane efekty realizacji programu

Przez realizację celów programu zakłada się:

- zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie,
- poszerzenie wiedzy o placówkach i organizacjach pozarządowych działających na rzecz pomocy dziecku, rodzinie i przeciwdziałających przemocy,

- zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy w zakresie kompetencji i umiejętności wychowawczych, rozwiązywania kryzysów, poprawy relacji w rodzinach dotkniętych oraz zagrożonych przemocą domową,
- zmianę postaw i nawyków dotyczących metod wychowawczych bez używania przemocy,
- wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodzin znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- poprawę funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych,
- wzrost poczucia bezpieczeństwa rodzin i dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie.

VI. Ewaluacja i monitoring

Ewaluacja i monitoring Powiatowego Programu Profilaktycznego w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Rodzinie w Powiecie Sejneńskim na lata 2021-2025 odbywać się będzie na podstawie sporządzonej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji nt. realizacji działań ujętych w Programie. Informacje te będą przedkładane Radzie Powiatu w corocznym sprawozdaniu dotyczącym działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sejnach.

VII. Źródła finansowania programu

Działania zawarte w Programie finansowane będą ze środków budżetu państwa, środków własnych powiatu, projektów oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Program jest spójny z „Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sejneńskim na lata 2021 – 2025”.

Celem głównym programu profilaktycznego jest zmniejszenie skali przemocy w rodzinie w Powiecie Sejneńskim poprzez wspieranie i podejmowanie działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy, w szczególności w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Program realizowany będzie w latach 2021-2025 w odniesieniu do potrzeb społeczności lokalnej oraz możliwości finansowych realizatorów. Działania zawarte w Programie finansowane będą ze środków budżetu państwa, środków własnych powiatu, projektów oraz środków pozyskanych z innych źródeł.